Valtioneuvoston kirjelmä U 63/2016 vp – Direktiiviehdotus tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla

Liikenne- ja viestintävaliokunta 9.12.2016

Toiminnanjohtaja Antti Kotilainen

musiikki tuottajat

ifpi

Lainsäädännön lähtötilanne musiikkialalla

- Euroopassa yli 200 laillista musiikkipalvelua, joissa on n. 43 miljoonan musiikkikappaleen valikoima.
- Digitaaliset markkinat kasvavat. Suomen äänitemarkkinoista digitaaliset tulot vastasivat jo 79 % kokonaistuloista (6/2016).
- Vaikka musiikin kulutus on kasvanut vuosi vuodelta, ovat äänitemyynnin globaalit **myyntitulot laskeneet vuoden 2005 19 miljardista dollarista vuoden 2015 12,5 miljardiin dollariin.**
- Laskun taustalla on EU lainsäädännössä oleva porsaanreikä ja kansallisten tuomioistuinten horjuva ja monin paikoin direktiivien vastainen oikeuskäytäntö.
- Tässä markkinahäiriötilanteessa musiikkia hyödynnetään laajalti digitaalisten palveluiden rakentamisessa ja kasvussa ilman, että musiikin käytöstä on sovittu asianmukaisesti oikeudenhaltijoiden kanssa.

- Oikeudenhaltijat eivät ole tasavertaisessa asemassa päässeet neuvottelemaan palveluiden kanssa käytön ehdoista ja kohtuullisista korvauksista.

Direktiiviehdotuksesta

- Ehdotus, joka on kompromissi pitää sisällään mm. seuraavat asiat
  - Arvokuilu-ongelman korjaaminen (Value Gap) (Art. 13)
  - Tekijöiden ja artistien sopimusten sopeuttamisjärjestelyn (Art 15)
  - Uusia pakollisia rajoituksia (mm. tekstin- ja tiedonlouhinta)
  - Uuden lähioikeuden lehtijulkaisujen kustantajille

- Musiikkialan kannalta tärkein asia on ehdottomasti arvokuilu-ongelman korjaaminen!
- Komission ehdotus ongelman korjaamiseksi on askel oikeaan suuntaan ja Suomen valtion tulee tukea ehdotusta!
  - Jatkotyössä on toki vielä keskusteltava mahdollisista tarkennuksista epäselviin kohtiin, mutta Suomen valtion tavoitteen on oltava selvä!

Markkinoinen epätasapaino (Value Gap) – mistä on kyse?

- Rautalankaa:
  - Suoratoispalveluilla (kuten Spotify, Deezer, Apple Music ym.) oli vuonna 2015 yhteensä n. **68 milj. maksavaa asiakasta** (premium)
  - Näiden maksavien asiakkaiden kautta korvaukset levy-yhtiöille v. 2015 olivat n. **1,8 miljardia euroa (€)**
  - Palveluiden liiketoimintamallit perustuvat lisensiointiin/sopimiseen oikeudenhaltijoiden kanssa, normaali **neuvotteluasema**

  - Mainosrahoitteisilla, käyttäjälähtöisillä (user upload service) sisällön välittäjäpalveluilla (tunnetuin näistä Youtube) oli vuonna 2015 yhteensä noin **900 miljoonaa käyttäjää**
  - Näistä palveluista levy-yhtiöille tuloutui v. 2015 musiikin käytöstä **571 miljoonan € tulot**
  - Palvelut hyödyntävät porsaanreikänä sähkökauppadirektiivin vastuuvapauslausekkeita
  - Ei vastuuta käyttäjien lataamasta sisällöstä
  - **Markkinoinen epätasapaino; oikeudenhaltijoilla heikko neuvotteluasema**

Arvokuilu (Value gap) – **tilanne yksittäisten palveluiden tasolla?**

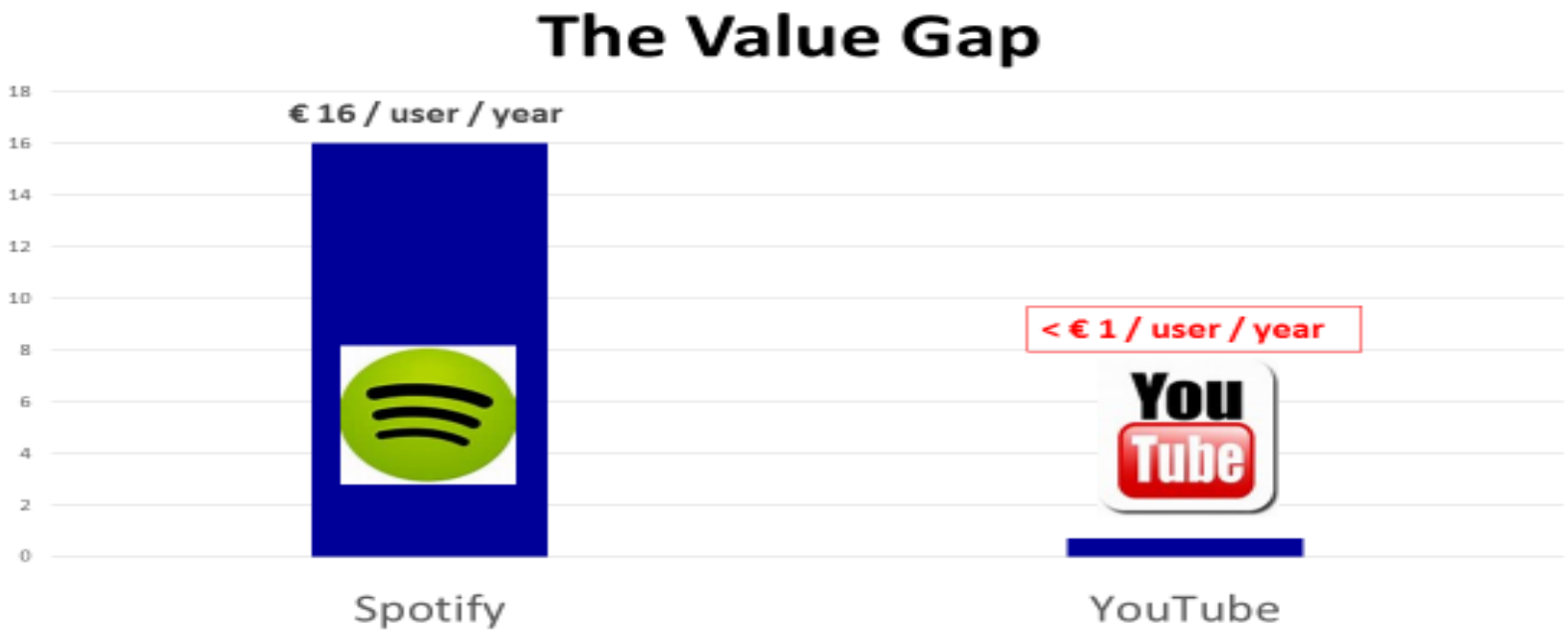

Spotifyn korvaukset levy-yhtiöille 16 €/asiakas/vuosi (mukana sekä premium että freemium asiakkaat).

Youtuben korvaukset levy-yhtiöille alle 1 €/asiakas/vuosi

YouTube on Suomen suosituin digitaalisen musiikin palvelu

Suomalaisista 32% (1,8 M) käyttää Youtubea musiikin kuunteluun päivittäin.

Maksullisia musiikin streaming palveluita käyttää 13% suomalaisista päivittäin (0,7 M)

Teoston ja IFPI:n tutkimus suomalaisten (16-65 v) musiikin kuuntelutavoista elokuu 2016, CEO, 1093 vastaajaa.

YouTube on kansainvälisesti suosituin musiikkipalvelu. Peräti 82 prosenttia YouTube -kävijöistä käyttää palvelua musiikin kuluttamiseen

www.ifpi.org/downloads/Music-Consumer-Insight-Report-2016.pdf

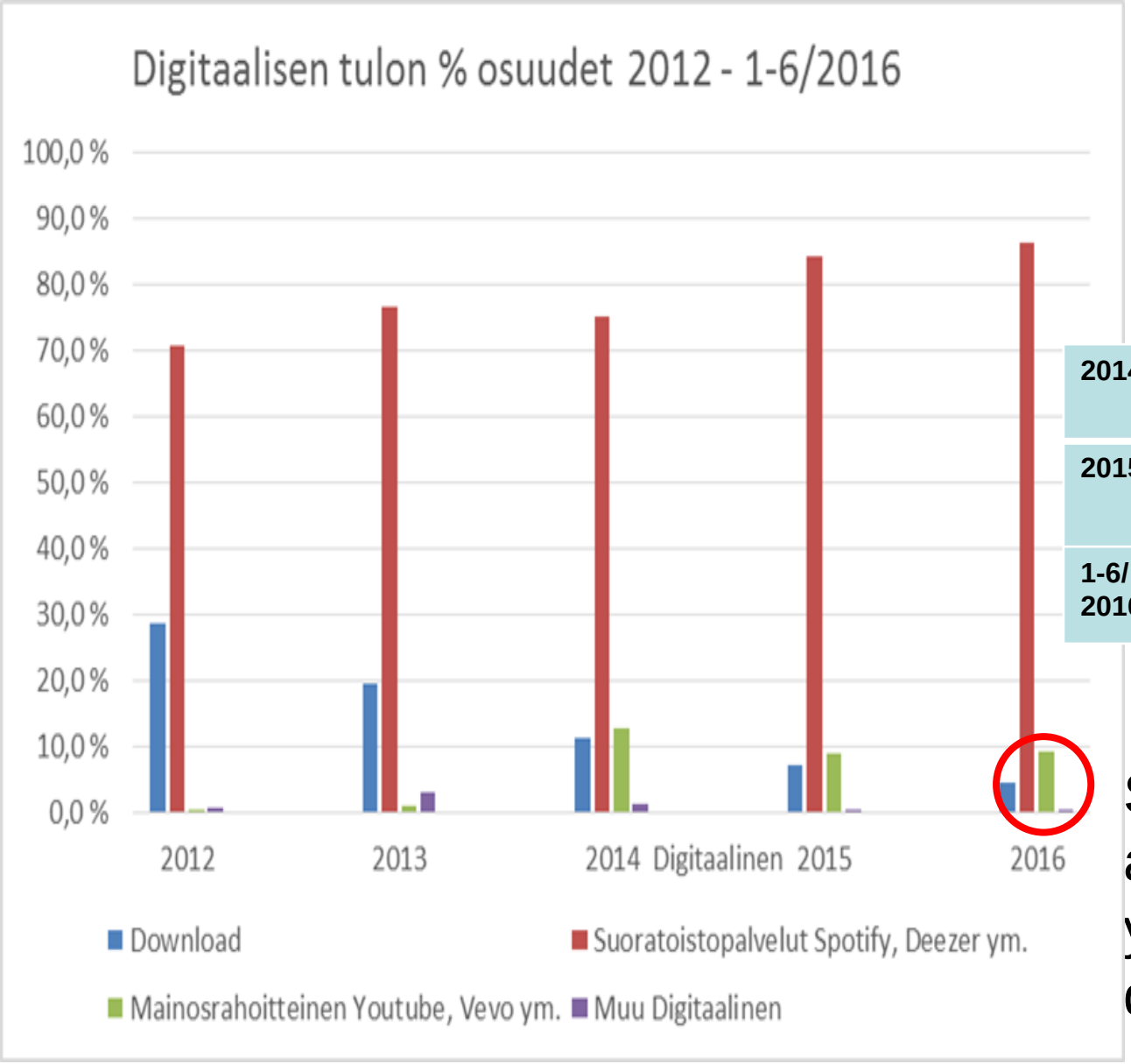

	Suoratois-topalvelut, osuus Arvosta (Spotify, Deezer ym.)	Mainosra-hoitteisen osuus arvosta (mukana Youtube)
2014	75%	13%
2015	84%	9%
1-6/ 2016	86%	9%

Suosituin palvelu tuo alle 10% levy-yhtiöiden digitaalisista tuloista

Direktiiviehdotus

- Ei puutu millään tavalla kuluttajien toimintaan; voivat edelleenkin ladata aineistoja palveluihin.

- Vahvistaa sen että käyttäjälähtöiset (User Uploaded Content) palvelut välittävät sisältöjä yleisölle.

- Tarkentaa, että sähkökauppadirektiivin artiklan 14 vastuuvapaus ei sovellu palveluihin, jotka toimivat **aktiivisesti** varastoimalla käyttäjien palveluun lataamia tekijänoikeudella suojattuja aineistoja ja optimoimalla näiden teosten tai aineistojen esitysmuotoa tai edistämällä niitä.

  => aktiivisten palveluiden tulee tehdä sopimukset oikeudenhaltijoiden kanssa.

- Asettaa velvollisuuden merkittäville käyttäjälähtöisille palveluille ottaa käyttöön tehokkaita teknisiä toimenpiteitä, kuten tehokkaita sisällöntunnistamisohjelmia

Komissio

- Haluaa tarkentaa tekijänoikeudellista vastuuta aktiivisten palveluiden osalta.

- Palauttaa sähkökauppadirektiivin vastuuvapauslausekkeiden vastuun sellaiseksi, kuin se oli alun perinkin v. 2000 tarkoitettu.

- Haluaa palauttaa digitaalisten markkinoiden tasapainon!
  - Kukaan ei osannut ennustaa vuonna 2000 säädetyn sähkökauppadirektiivin jälkeen tapahtunutta kehitystä!

- Huom! Direktiivillä ei muuteta sähkökauppadirektiivin vastuuvapauslausekkeita!
  - Jatkossakin tulee olemaan tallennuspalveluita, jotka voivat vedota vastuuvapauteen.
  - Ehdotus ei vaikeuta palveluiden tarjoajien toimintaa tai uusien yritysten markkinoille tuloa.

- Direktiivillä ei myöskään aseteta palveluille yleistä monitorointivelvollisuutta!
  - Yhteistyössä oikeudenhaltijoiden kanssa ja koskee vain oikeudenhaltijoiden nimeämiä tekijänoikeusaineistoja.
  - Oikeudenhaltijoiden intressissä on lisensioida palvelut, ei estää tai poistaa sisältöjä!

Kiitos!

antti.kotilainen@ifpi.fi
www.ifpi.fi
+358 40 548 1781

musiikki tuottajat

ifpi